

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 14

Ostrava

okresní pracoviště Karviná

Inspekční zpráva

**Speciální mateřská škola pro zrakově a mentálně postižené děti
Mozartova 2, 736 01 Havířov-Město**

IZO: 060 337 389

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad: Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná - Nové Město

Čj.	146 76/99-011069
Signatura	kn3ns202

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitelka školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu	4
2.3 Přehled o počtu tříd a dětí	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry, plánování	5
3.2 Plnění výchovně vzdělávacího programu	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura	5
3.3.2 Personální struktura	5
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	5
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	6
3.6 Vedení povinné dokumentace	6
3.7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí	6
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	7
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k výchovně vzdělávacímu programu a počtu dětí	7
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	7
4.3 Hodnocení školy z hlediska výchovně vzdělávací práce	7
4.4 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti dětí	8
4.5 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	8
5 ZÁVĚR	9
5.1 Závěry inspekce	9
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	9
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	9
5.4 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	9
5.5 Další adresáti zprávy	10
5.6 Připomínky ředitelky školy	10

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

9. - 10. února 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Bc. Lenka Vojtovičová

Členové týmu: Mgr. Marcela Orságová

1.4 Ředitelka školy

Fiedorová Věra

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Zřizovací listina ze dne 1. ledna 1994, čj. 23 296/93-28, Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení ze dne 1. září 1996, čj. 12 631/96-61-07, pracovní plán, vnitřní řád školy, třídní dokumentace, zápisy z pedagogických rad a kontrolní činnosti.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program

Výchovně vzdělávací činnost ve třídách vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (1977), který již ztratil svou aktuálnost. Učitelky čerpají z tohoto programu cílové úkoly, obsahovou část doplňují z nové odborné literatury. Ředitelka školy již objednala nové publikace, které budou vodítkem při plánování výchovně vzdělávacího programu. Vzhledem k tomu, že v této mateřské škole je pobyt dětí různě dlouhý a děti se často střídají, plánují učitelky výchovně vzdělávací práci čtvrtletně a v týdenních plánech ji přizpůsobí dané skupině dětí, se kterou pracují.

Lze hodnotit jako průměrné.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu

Program výchovně vzdělávací je doplněn pleoptickými cvičeními, která jsou denně zařazována a obsahují:

- nácvik zrakové ostrosti zblízka
- analyticko syntetické činnosti
- zkracování reakčních časů při zrakovém vnímání
- nácvik koordinace zrakového vnímání s činností motorickou.

Pro mentálně postižené děti a nevidomé dítě jsou zpracovány za spoluúčasti SPC individuální vzdělávací plány.

Lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

2.3 Přehled o počtu tříd a dětí

Třída	Věk dětí od - do	Počet dětí				
		celkem	mladších 3 let	s odkladem školní docházky	integrovaných zdr. postižených	jiné národnosti
1.	3-6	10	-	1	3	-
2.	4-6	10	-	-	-	-
3.	5-7	10	-	2	1	-
Σ3 třídy	3-7	30	-	3	4	-

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry, plánování

Dlouhodobá koncepce školy není zpracovaná, je pouze v organizačním řádu deklarována činnost školy, která již vyplývá z názvu speciální školy.

Ředitelka školy zpracovává každoročně plán školy, který vychází z analýzy uplynulého školního roku. Plán školy obsahuje dva aktuální úkoly, které jsou dále rozpracovány do prostředků plnění a jsou stanoveny v návaznosti na zrakově postižené děti.

Součástí ročního plánu je i plán pedagogických a provozních porad, které jsou optimální z hlediska četnosti. Zápisy vypovídají o řešení operativních i provozních problémů.

Lze hodnotit jako průměrné.

3.2 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program je plněn dle stanoveného čtvrtletního plánu. Práce je ztížena turnusovým střídáním dětí a vytvářením nových kolektivů, které musí učitelky diagnostikovat a práci přizpůsobovat jejich individuálním potřebám. U všech dětí jsou vedeny diagnostické záznamy. Důsledně je plněn plán pleoptických cvičení. Učitelky mají upravenou pracovní dobu tak, aby mohly individuálně pracovat s mentálně postiženými dětmi a nevidomým dítětem, které v mateřské škole zůstávají po celou dobu školní docházky v předškolním věku.

Lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Ředitelka školy byla do funkce jmenovaná na základě konkurzního řízení. Má dlouholetou praxi (35 let) a odbornou i pedagogickou způsobilost. Škola má od roku 1997 právní subjektivitu. Provoz školy je dlouhodobě zaveden, jeho organizace je efektivní s ohledem na zajištění potřeb dětí. Základní principy organizace předškolního zařízení jsou uvedeny v dokumentaci školy. V oblasti řízení provozu školy jsou zřejmé dobré organizační schopnosti ředitelky, která promyšleně a adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky.

3.3.2 Personální struktura

Personální podmínky mateřské školy jsou stabilizované. Všechny učitelky mají vzdělání stanovené pro učitelky mateřských škol, rozšířené studiem speciální pedagogiky, z toho 3 vysokoškolské vzdělání bakalářského typu.

V mateřské škole dále pracují dva správní zaměstnanci, tři pracovníce školní jídelny a jedna účetní.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Mateřská škola vytváří svým pedagogickým pracovnícům příznivé podmínky pro další vzdělávání a odborný růst. Učitelky se zajímají o novou odbornou literaturu

a navštěvují vzdělávací akce, které jsou většinou zaměřené k problematice zrakového postižení. Ředitelka účast sleduje.

Lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolu provozu zabezpečuje ředitelka školy denní prohlídkou zařízení a průběžnou kontrolou práce pedagogických pracovníků. Ke zjišťování objektivní situace v jednotlivých třídách používá ředitelka plánované hospitace, ze kterých pořizuje záznamy se závěry. Hospitační záznamy jsou popisné, bez hlubší odborné analýzy sledovaných činností.

Pro hodnocení pracovníků pro přiznání nadstandardních složek platu jsou stanovena kritéria, jejichž jednotlivé body obsahují i úkoly, které vyplývají z náplně správních zaměstnanců (údržba zahrady). Pokud tato kritéria se týkají i správních zaměstnanců, je nutno oddělit od kritérií pedagogických pracovníků.

Lze hodnotit jako průměrné.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je propracován, tvoří jej především každodenní styk ředitelky se všemi zaměstnanci, spolupráce s očním lékařem a pleoptickými sestrami a pravidelně prováděné provozní a pedagogické porady, které jsou písemně dokladovány. Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím.

Vnější informační systém je zaměřen především na informovanost rodičů. Tvoří jej pravidelné třídní schůzky, nástěnky a ukázky pleoptických cvičení.

Lze hodnotit jako průměrné.

3.6 Vedení povinné dokumentace

V mateřské škole je vedena povinná dokumentace v souladu s platnou legislativou.

Lze hodnotit jako průměrné.

3.7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí

Výše finančních prostředků přidělených prostřednictvím ŠÚ je čerpána efektivně s ohledem na potřeby a zaměření školy. Umožňuje realizovat vzdělávací program.

Lze hodnotit jako průměrné.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k výchovně vzdělávacímu programu a počtu dětí

Prostorové podmínky pro práci s dětmi jsou velmi dobré. Škola má tři třídy, samostatné místnosti pro pleoptiku, kabinety. Všechny prostory školy jsou efektivně využívány. Třídy jsou dostatečně vybaveny nábytkem, hračkami a kompenzačními pomůckami. Výrazným nedostatkem ve vybavení školy jsou lehátka, která slouží dětem k odpočinku. Jsou stará, proležená a tím ze zdravotních důvodů nevyhovující.

Technický stav budovy je poměrně dobrý. Je provedeno nové pokrytí střechy, izolace budovy proti vlhku. Dle sdělení ředitelky je nutná generální oprava rozvodu teplé a studené vody, praskají trubky. Revize zařízení probíhají v předepsaných termínech.

Rovněž stav zahrady je uspokojivý. Bylo provedeno odvodnění. Problémem zůstává průběžná údržba zahrady, na kterou dle sdělení ředitelky nejsou finanční prostředky.

Lze hodnotit jako průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Režim dne je stanoven v souladu s obecnými psychohygienickými zásadami dětí předškolního věku. Rodiče s ním byli seznámeni. Pleoptická cvičení u sester probíhají průběžně během dne. Pleoptická cvičení, která provádějí učitelky mají pevně stanovenou dobu. Výchovně vzdělávací činnost je svým charakterem dostatečně variabilní.

Pitný režim je zajišťován. Stravování dětí probíhá v samostatných jídelnách, které jsou odděleny od prostoru tříd.

Hygiena prostředí je ve všech prostorách mateřské školy na velmi dobré úrovni.

Lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska výchovně vzdělávací práce

Úroveň výchovně vzdělávacího procesu byla zjišťována na základě přímé hospitační činnosti a byla hodnocena rozdílně, od nadprůměrné až po podprůměrné, se silnými nedostatky.

Učitelky byly na výchovně vzdělávací činnost připraveny. Realizované úkoly byly stanoveny týdenním plánem. Ve dvou třídách volba metod a forem pedagogické činnosti nebyla vždy vhodně volena k plněním úkolům. Z hlediska interakce učitelka - dítě převažovaly formy frontální. V rámci řízené činnosti bylo patrné využití všech fází výchovného procesu, dominovaly formy slovní a názorné, chybělo začlenění praktických činností. Byla pozorována přílišná manipulace s dětmi, neměly prostor pro své vlastní vyjádření, pracovaly podle jednoznačných pokynů učitelky, byly nadměrně ukázněny. U jedné učitelky byly patrné preferenční postoje k jednotlivým dětem.

Ve třetí třídě hospitované činnosti měly promyšlenou stavbu, děti byly dobře motivovány, byly střídány aktivní a pasivní činnosti, využíváno dětské hravosti a smysl pro hudebnost a rytmičnost. Děti měly dostatek prostoru pro sebevyjádření. Velmi citlivý byl individuální přístup k mentálně postiženým dětem a jejich nenásilné zapojování do kolektivních činností.

Lze hodnotit jako průměrné.

4.4 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti dětí

Jednotlivé činnosti jsou vymezeny pevným denním režimem, což plně neumožňuje individuální rozvoj osobnosti dítěte. Děti byly z velké části vnímány ze strany učitelky při pedagogické činnosti jako skupina, individuální přístup byl zaznamenán ve třídě s mentálně postiženými dětmi. V jedné třídě převažovaly negativní formy hodnocení, což nevhodně ovlivňuje další celkový rozvoj svěřených dětí. Rozumové znalosti odpovídaly věku předškolních dětí. Sebekontrola, vzájemné vztahy mezi dětmi, utváření a upevňování hygienických, sebeobslužných a kulturních návyků je realizováno, ale ne vždy ze strany učitelek důsledně vyžadováno a kontrolováno. Z hospitovaných činností nebylo ve všech třídách zřejmé vedení dětí k samostatnosti v rozhodování, což je ovlivněno denním režimem s časově pevně stanovenými formami práce. Naopak pracovní návyky jsou velmi dobré, což vyplývá z důsledného zařazování pleoptických cvičení na koordinaci zrakového vnímání s činnostmi motorickou.

Lze hodnotit jako průměrné.

4.5 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Nebylo hodnoceno

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Řídící práce po stránce organizační se jeví jako velmi dobrá. V oblasti řízení výchovně vzdělávacího procesu byly zaznamenány nedostatky spočívající v setrívání na starých postupech výchovně vzdělávací práce a nerespektování nových trendů a forem práce v předškolních zařízeních.

Odborná péče o postižené děti má dobrou úroveň, spočívající v kvalitní spolupráci s odborným lékařem a ortoptickými sestrami.

Celkově lze hodnotit školu jako průměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

Ve výchovně vzdělávací práci více preferovat nové formy a metodické postupy v souladu s novými poznatky předškolní pedagogiky.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Bc. Lenka Vojtovičová, v.r.

členové týmu: Mgr. Marcela Orságová, v.r.

V Ostravě dne 19. února 1999

5.4 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzala dne 2. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy: Věra Fiedorová, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1-Malá Strana	99-03-16	143 96/99-011050
Školský úřad: Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná-Nové Město	99-03-16	143 96/99-011050

5.6 Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.